

Slovenski dom

Štev. 297

V Ljubljani, v sredo, 30. decembra 1942-XXI

Leto VII

Izključna pooblaščenca za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Vojno poročilo št. 948

Nepretrgani nastopi letalskih oddelkov na vsem afriškem bojišču Potopitev angleške podmornice

Italijansko uradno vojno poročilo št. 948 pravi:

Naši letalski oddelki so večkrat tolkli nasprotnikove vrste v libijski Sahari ter uničili ali poškodovali dobroštevilo vozil.

V Tuniziji so med krajevnimi spopadi bili odločno ustavljeni sunki nasprotnikovih oklepnih oddelkov ter razpršene motorizirane skupine.

Nasprotni si letalstva sta živalno nastopila na tem drugem področju v severni Afriki. Italijanska napadala letala so uspešno obdelovala zbirališča čet in avtomobilskih vozil. Nemški lovci so v boju zbili 5 strojev. Eno drugo letalo je tresčilo na tla, zadeto po topniški obrambi.

Nek naš letalski konvoj, ki so ga prestregli dosti številnejši lovci je v neenakem dvoboju uničil dva izmed njih ter nepoškodovan dospel na cilj.

Na Sredozemskem morju je neka naša edinica pod poveljstvom korvetnega kapitana Alojzija Colavolpeja potopila nasprotnikovo podmornico.

Nov uspešen nastop nemških podmornic

Potopile so 15 ladij s 85.000 tonami — Krvave sovjetske izgube na bojišču med Volgo in Donom
Sovjetski napadi pri Ilmenskem jezeru zavrtnjeni — Krajevni nasprotni sunki v Tuniziji odbiti

Hitlerjev glavni stan, 30. decembra. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole posebno vojno poročilo:

Nemške podmornice so neko ladijsko spremeljavo, ki je bila na poti iz Anglije proti jugu, dva dni zasledovale ter jo v pretekli noči razkropile. 15 ladij s 85.000 tonami in en rušilec ter ena korveta v spremstvu so bile potopljene, tri nadaljnje ladje pa torpedirane.

Hitlerjev glavni stan, 30. decembra. Nemško vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole uradno vojno poročilo:

Na področju Tereka so se sovjetski krajevni napadi izjalovili. Nemške in romunske čete, ki so takoj nastopile za protisunek, so vrgle nasprotnika z njegovih postojank in uničile več oklepnih voz.

Med Volgo in Donom ter v velikem kolenu Dona so se izjalovili ponovni sovjetski napadi. V hudih obrambnih borbah je bila uničena neka več dni obkoljena sovjetska skupina sil. Od 24. decembra dalje je bilo tu s podporo letalstva uničenih ali zaplenjenih 65 oklepnikov, 80 topov, mnogo težkega in lahkega pehotnega orožja in drugega vojnega blaga ter privrednih veliko številno ujetnikov. Krvave nasprotnikove izgube še presegajo za mnogo število ujetnikov.

V obrambnih bojih v velikem kolenu Dona se je posebno odlikovala italijanska divizija »Puglia«.

Jugovzhodno od Ilmenskega jezera so Sovjeti nadaljevali svoje napade s podporo topništva in številnih oklepnikov, ki pa so bili vsi z visokimi izgubami zavrtnjeni. 34 oklepnikov je bilo uničenih.

Na visokem severu je bombardiralo letalstvo važne izkrcavalne postaje ob murmanskim železnici.

V Tunisu so bili krajevni sunki zavezniških ogledniških oddelkov odbiti. Letalstvo je uničilo več oklepnikov in motornih vozil. V letalskih bitkah je bilo sestreljenih 5 angleških letal, pogrešajo eno nemško letalo.

Berlin, 30. decembra s. O novem uspehu nemških podmornic je nemško vrhovno poveljstvo izdalo k izrednemu vojnemu poročilu še naslednje podrobnosti.

Angleška ladijska spremeljavo, ki je bila skoraj docela uničena, je plula v azorskih vodah ter je bila na poti iz Anglije proti zahodni Afriki. Bila je močno zaščitena. Nemške podmornice so ladijsko skupino zapazile že 26. dec. ter so ji bile vedno za petami. Zasledovale so jo navzlic megli in hudim obrambnim ukrepom rušilcev in stražnih ladij, ki so jo spremljale in ščitile. 28. decembra zvečer se je nemškim podmornicam posrečilo, da so ladijsko spremeljavo obkolile. V tem so jih začele napadati in s torpedi so potopile nekaj ladij. Nekaj ladij zaradi poškodb ni moglo pluti naprej, te pa so bile potopljene po topniških kroglah podmornic. Dve podmornici sta hkrati napadli nekaj trgovskih ladij ter jih potopili v nekaj sekundah. Ko se je začelo svitati so se ostale ladje razkropile v vse smeri, a podmornice so jih preganjale neusmiljeno. Na podlagi dosedanjih poročil je bila ladijska spremeljavo skoraj popolnoma uničena. Ostalo je le še nekaj ladij, ki se skupaj vsaka rešiti po svoje.

Berlin, 30. decembra s. Kakor poroča DNB, je nemški protinapad na bojišču v velikem kolenu

lenu Dona rodil nove uspehe, ker je bila tu uničena skupina sovjetskih sil, ki je bila obkoljena 24. decembra. Obkoljene boljševike so uničili s hudim ognjem vrh vrst orožja, nastopili pa so še oddelki bojnih letal. Le nekaj stotin ruskih vojakov je ostalo živih in ti so bili ujeti. Sovjetska skupina je imela 65 oklepnikov, od katerih je bilo uničenih 50 po nemškem topništvu, 7 v bojih na nož, 3 so bili zajeti, ostalih 5 oklepnikov pa so razdejale letalske bombe. Nasprotnik je vrh tega izgubil 30 topov, mnogo pehotnega orožja, številna motorna vozila in drugega blaga.

Prav tako huda in zagrizena je bila borba na bojišču med Volgo in Donom. Na nekem mestu tega odseka so Sovjeti napadli z velikimi pehotnimi silami, ki jih je podpiralo 50 oklepnikov. Vse te napade pa so nemški grenadiri gladko zavrtnili.

V Stalingradu so boljševiki, potem ko so prekorajčili Volgo, zaman napadali nemške postojanke. Tu se nemške čete niso omejele zgolj na obrambo, marveč so prešle v protinapad ter zasedle nekaj sovjetskih postojank. Boljševiki so vsega izgubili 85 oklepnikov. Nemška letala so povsod podpirala boje na kopnem ter razdejala sovjetske postojanke, topniška gnezda in bombardirala rusko zaledje. Italijanska letala so napadala strojnična gnezda in šest od njih docela razdejala. Nekatera nemška letala so bombardirala šest železniških postaj ter uničevala tovarniška poslopja, skladišča, železniške vozove in tirnice. Poleg tega je bilo sestreljenih enajst sovjetskih letal.

Angleži zasedli pristanišče Džibuti

Lizbona, 30. decembra. s. Angleške in degaullovske čete nadaljujejo z vrsto nasilij, ki se je začela že pred davnim časom, ter so se polastile pristanišča Džibutija.

Podpredsednik Združenih držav o obnovitvi po sedanji vojni

Buenos Aires, 30. decembra. s. Med radijskim govorom ob obletnici smrti predsednika Wilsona je podpredsednik Združenih držav Wallace glede obnove po sedanji vojni dejal, da bodo morali »združeni narodi« razpolagati s takimi silami, da bodo lahko razorožili in razorožene držali tiste, ki bi v bodoče hoteli kršiti mir. Poleg tega bodo morali razpolagati tudi s takim gospodarskim strojem, ki bo onemogočal sleherni konkurenci, naj bi prihajala od katere koli strani.

Vesti 30. decembra

Finska policija je po hudem boju prišla nevarnega komunisti Poystia, ki je dajal zavetišče sovjetским padalcem. Pobesneli komunist je ubil enega stražnika, dva pa hudo ranil in je bil pri tem tudi sam ubit.

Japonsko glavno poveljstvo na Kitajskem sporoča, da so Japonci v letu 1942 na raznih področjih kitajskega bojišča izvedli 50 vojnih pohodov večjega obsega. Poleg tega je bilo v 25.000 spopadih manjšega obsega zaposlenih tri milijone Gangkajskih vojakov in 6000 komunistov. Sovražnik je izgubil nad 700.000 padlih, ranjenih in ujetih. Če pa se doda še število 300.000 čungkingških vojakov, ki so od Gangkajša prestopili k japonski vojski se število poveča na milijon. Vojni plen pa je bil tako velik, da bi lahko opravil 50 divizij.

Torpediran je bil 4.650 tonski švedski parnik »Ena«, ki je bil v angleški službi. Posadka je bila rešena.

Petaín obsodil Girauda

Bern, 29. dec. AS. Maršal Petaín je izjavil naslednje: Vsi nečastni voditelji, ki so izročili francosko Severno Afriko »Angležem ter Amerikancem, so verjeli in še verjamejo, da delajo v popolnem soglasju z menoj ali vsaj po mojih željah. Zatrjujejo, da izražajo mojo najtanjše misel. Najformalneje izjavljam, da lažejo. Dobili so povelje, naj se upro vsakemu napadu. Morali bi se boriti in so imeli sredstva za to. Oni pa so kršili častno dano besedo ter žrtvovali koristi Francije. Oblast, ki jo je imel Darlan, je brez ozira na moje ponovno znanje dajala vtis, kakor da dela legalno. Nobenega dvoma pa ni v primeru generala Girauda. On ne sme in ne more misliti, da bi dobil kakršno koli zakonito oblast. Jaz to formalno zanam, kakor tudi formalno zanam, da dela v mojem imenu in na moje povelje.

Giraudu odvzeto francosko državljanstvo

Vichy, 29. dec. AS. Uradno se poroča, da je bilo včeraj s posebnim dekretom odvzeto francosko državljanstvo generalu Giraudu. Izvedelo se je tudi, da je bil v francoskem uradnem listu objavljen dekret, s katerim se odvzema francosko državljanstvo letalskemu generalu Bergeretu in divizijskemu generalu Barreju.

Železniška nesreča v Kanadi

Lizbona, 29. decembra. AS. V Kanadi je prišlo do velike železniške nesreče. Na postaji Alente je vojaški vlak trčil v potniški vlak. Pri nesreči je bilo 32 mrtvih in nad 100 ranjenih. Ubilih je bilo sedem vojakov, drugi pa so bili vsi civilisti.

Drzen polet in uspeh italijanskih prevoznih letal

Vojno področje, 30. dec. s. Letalski konvoj, sestavljen iz več težkih prevoznih letal vrste, ki je znana pod imenom »Marsupiale«, je letel čez sredo Sredozemskega morja ob izredno lepem vremenu in je zagledal strnjeno krdelo angleških dvomotornih lovcev »Bristol Beaufighter« in enomotornih letal vrste »Supermarine Spitfire«, ki so zaradi večje hitrosti in gibčnosti ter zaradi boljše oborožitve prestregli pot italijanskemu letalskemu konvoju, ki je bil predaleč od oporišč, da bi ga lahko spremljala še druga letala. Sprito grozeče nevarnosti so se letala stisnila v strnjeno krdelo, da bi bila njihova obramba učinkovitejša. Precej južneje od Vrabčevega rtiča (na južnem koncu Sicilije) bi bili sovražnikovi lovci, ki so verjetno prileteli z Malte, navalili na prevozna letala, če se ta ne bi takoj postavila po robu in začela istočasno streljati s strojnimi in so bila številna nasprotnikova letala zadeta, dva lovca pa sta se užgala in tresčila v morje. Italijani so se rešili tudi ostalih sovražnikovih letal in so tako lahko nadaljevali svojo pot proti letališču, kamor so bili

namenjeni. Tja so prispeli čisto v redu, ne da bi utrpeli kakšne poškodbe na posadkah ali tovoru, čeprav je bila večina letal zadetih in so nekatera imela celo krmilne priprave pokvarjene. Mogočen dokaz drznosti, ki so jo pokazali člani posadk, ki pripadajo posebnim letalski službi, je vreden, da ga označimo kot novo pričlo, koliko prispevajo poveljniki in navadni letalci prevoznih letal k vojnemu nastopu in kako brez strahu in s korajžjo, ki nima primere, gledajo smrti v obraz, kar je v sodobni premikalni vojni in vojskovanju na velike daljave še prav posebno pomembno.

Manifestacijska seja državnega sveta italijanske bojevniske zveze

Rim, 30. decembra. s. V Rimu se je pod predsedstvom tajnika stranke in nosilca zlate kolajne Alda Vidussonija sestal državni svet bojevniske zveze. Na letnem zborovanju so bili člani narodnega direktorija osrednjega odbora zveze kakor tudi predsedniki in voditelji pokrajinskih zvez. V celoti je bilo zastopanih 8858 bojevniskih odsekov, ki imajo vpisanih 905.000 članov. Zraven so bili tudi državni podtajnik pri predsedstvu vlade, načelnik glavnega stana milice general Galbiati, visoki častniki v zastopstvu državnih podtajnikov za vojsko, mornarico in letalstvo,

rimski guverner knez Borghese, rimski zvezni tajnik, predsednik OND Crollolanza, glavni ravnatelj za vojne pokojnine Formosa, zastopniki bojevniskih združenj in številni nosilci zlate kolajne. Ministra Vidussonija, ki je prisel v spremstvu podtajnika stranke Ca la Scorza, so navzoči pozdravili z dolgotrajnim vzklikanjem Duceju. Vidussoni je začel zborovanje s pozdravom Kralju in Cesarju in Duceju, nato pa je povzel besedo predsednik zveze, nosilec zlate kolajne Hamikar Rossi, ki je takoj izrazil v imenu vsega združenja vdanost Kralju in Cesarju in Duceju in pozdrav slavnim oboroženim silam. Poklonil se je tudi spominu vseh junaško padlih ter mestom, ki so jih sovražnikovi letalski napadi najbolj prizadeli, pa so navzlic temu znala z junaškim vedenjem pokazati bojevniske lastnosti. — Predsednik Rossi je nato obširno poročal o delovanju zveze in poudaril, da zveza goji tovarništvo in podpira ranjence, bojevnike pod orožjem in njihove družine, povrh tega pa hoče združiti vse svoje člane v idealno fašistično skupnost, ki izloča vsako sebičnost in vpliva v duše čisto ljubezen do vzorov, ki so prestali svoj krst že v več vojnah.

Predsednik je v svojem poročilu razložil do podrobnosti vsa posamična vprašanja zveznega dela v odnosu do moravnega reda in do zahtev države, ki je zapletena v svojo sveto križarsko vojno. Omenil je tudi trdi boj, ki ga je v svojem govoru 2. decembra tako jasno razložil Duce. Predsednik je poudaril, da se je od bojevnikov iz prejšnje svetovne vojne udeleževalo sedanje vojne, večina prostovoljno, vsega 200.183 ljudi. Dobri del so tvorili funkcionarji zveze. Posebno tiskano poročilo je bilo razdeljeno zborovalcem. V njem so bile razložene vse pobude zveze glede podporne organizacije bojevniske zveze. — Tako je v njem govorila o organizaciji, rednih in izrednih prispevkih, o zdravniški, higienski podpori, o socialnem in posamičnem podpiranju, o socialnih zavodih, o letoviščih in o tisku ter propagandi. Z vidnejšim poudarkom je bilo navedeno tudi sodelovanje s bojevniskimi uradi stranke. Poročilo navaja številne zveze kot vzor za delo in izvajanje pobud, ki so bile tudi uresničene.

Vse zborovalce je preveval duh visokega navdušenja in silne vere bojevnikov iz vseh vojn, ki so vsi vključeni v zvezi. Vse je navdajal neugasljiv ogenj in navdušenje, vsi so pokazali vdanost ter fašistično disciplino, pripravljeni, da izpolnijo vsako častno nalogo, katero bi jim naložila vlada. Po končanem predsedniškem poročilu, ki mu je vsa dvorana pritrdila, je državni svet odobril resolucijo, ki je bodo sporečili potem Duceju. Nato je povzel besedo tajnik stranke, ki so ga vsi navdušeno pozdravili. Prinesel je tovariški pozdrav stranke, ki je bila vedno vesten čuvár bojevniskega duha. Bojevniki, ki so aristokrati zvestobe in krvi, so tvorni zastopniki tega duha in v njih vidi stranka bitni temelj za gnetni in duhovni dvig domovine, ki ga bo Italija dosegla po sedanji vojni, sledeč Ducejevim poveljem. Ponovne manifestacije so bile izraz skupnega prepričanja v zmago fašističnega orožja. Poslali so vdanostno brzojavko Kralju in Cesarju. Tajnik stranke je zaključil zborovanje s pozdravom Kralju in Cesarju ter Duceju.

»SLOV. DOM« v vsako hišo!

Seja ministrskega odbora za preskrbo in cene

Rim, 30. dec. s. Včeraj ob 5 popoldne se je pod predsedstvom Duceja sestal ministrski odbor za oskrbo, razdeljevanje in cene. Seja je bila ob 7 večer prekinjena in se bo nadaljevala jutri, v četrtek, 31. decembra, ob 5 popoldne.

Genova dobila diplomu o hudem vojnem pohabljenstvu

Genova, 30. decembra. s. V dvorani palače Tursi so včeraj med pomembnim in slovesnim obredom izročili diplomu o hudem pohabljenstvu mestu Genovi, ki je pri svojem prebivalstvu, v svojih solah in v svojih hišah prva spoznala žalostne posledice divjaškega sovražnikovega napada. Častno znamenje Združenja pohabljencev in invalidov je na genovsko mestno zastavo pripel predsednik omenjenega združenja Delcroix, ki je žur

panu izročil tudi izkaznico združenja. Navzoči so bili zastopniki vseh mestnih oblasti, zastopniki pohabljencev, bojevnikov, arditov in vojnih prostovoljcev z zastavami. Med živahnim odobravanjem sta spregovorila predsednik Delcroix ter župan Garbini. Prireditve se je končala s pozdravom Kralju in s pozdravom Duceju, ki ju je zapovedal zvezni tajnik. Zatem je prišlo do močnega demonstracije za oborožene sile.

Hitlerjevo odlikovanje hrabrim romunskim častnikom

Berlin, 30. decembra. s. Hitler je z viteškim križem reda železnega križa odlikoval še dva junaška romunska častnika in sicer generala Tatarana, poveljnika neke pehotne divizije ter polkovnika Korna, poveljnika posebnega konjeniškega oddelka. General Tatarana je eden najhrabrejših romunskih častnikov. Ob začetku vojne s Sovjetsko Rusijo je bil načelnik glavnega stana vojske a je potem na lastno prošnjo prevzel poveljstvo pehotne divizije, s katero se je posebno odlikoval v napadalnih in obrambnih bojih ob vzhodnem Donu. Polkovnik Korn pa je hrabro nastopal s svojo edinico pri bojih za osvojitve Kerca. V hudih obrambnih bojih ob Donu je bil s svojo divizijo obkrojen, pa se mu je posrečilo zlomiti nasprotnikov obroč ter osvoboditi postojanko za silovit protinapad. S tem se mu je posrečilo braniti bok nemških črt ter preprečiti Sovjetom, da bi razširili vrzel, ki se jim jo je posrečilo narediti na tem predelu bojišča.

Odmevi k Darlanovi smrti

Rim, 30. decembra. s. List »Washington Post« piše, da je med zavezniški večer dosti kakor solza zaradi Darlanove smrti. Bili bi hinavci, če bi to prikrivali. Saj bi bilo čedalje bolj težko znebiti se Darlana. Nihče ne bi mogel vedeti, kakšno politiko bi Darlan zasledoval, bil pa je prav gotovo močna oseba. Ni gotovo, ali je delal v skladu s Petainom ali proti njemu, toda dejstvo je, da francoski uradniki ne bi olajšali Eisenhowerju delo. Za zgled lahko navajamo, da je bilo prepovedano govoriti po radijski postaji v Rabatu; to prepoved pa je Darlan preklical šele dva dni pred svojo smrtjo. Ne vedo, zakaj je Darlan preklical svoj ukrep, toda zdi se, da je Eisenhower nastopil z močno pestjo.

Uspeh nabiranja za zimsko pomoč v Nemčiji

Berlin, 30. decembra. s. Na četrto nedeljo zbiranja za zimsko pomoč so v Nemčiji nabrali 44.586.000 mark proti 33.344.000 mark, ki so jih ta dan zbrali lani. Zbirka se je torej pomnožila za nad 34%.

Hudo nasprotovanje Rooseveltovi politiki v Združenih državah

Rim, 30. decembra. s. »Daily Herald« piše v svojem uvodniku med drugim, da je izolacionizem v Združenih državah vse prej kot mrtve, da so v Angliji prehitro smatrali Rooseveltove besede in izjave njegovih somišljenikov kot »glas složne Amerike«, da je manjšina, ki nasprotuje Rooseveltovi politiki »zelo močna« in da bo Roosevelt zlasti moral delati na to, da doseže, da bo prihodnje zasedanje zbornice potekalo v znamenju njegovih naziranj glede zunanje politike in mednarodnega sodelovanja.

Francoski general in njegova častna beseda

Berlin, 30. decembra. s. Pri včerajšnjem posvetu med tujimi častniki so v nemškem znanjem ministrstvu prebrali pismo, ki ga je general Giraud 4. maja 1942 poslal maršalu Petaínu. V njem se Giraud s častno besedo zavezuje, da ne bo storil nič zoper politiko sodelovanja z Nemčijo. Izjavlja celo, da se bo glede tega strinjal s Petainom in Lavalom. Uradni zastopnik nemškega zunanega ministra je pripomnil, da se iz tega vidi, koliko je treba dati na čast visokega francoskega častnika Giraudjeve vrste.

Številni prenosi lastninske pravice

Ljubljanska pokrajina in carinarnica — Živahne kupčije

Ljubljana, 30. decembra

Zemljoknjižni urad na okrajnem sodišču je prav zadnje dneve izvedel in zaznamoval mnoge prenose lastninske pravice na temelju kupnih pogodb, davčnih pogodb, izročilnih pisem in drugih za zemljiško knjigo veljavnih listin. Samo v času od 22. do vključno 29. decembra je bilo vpisanih 18 kupnih pogodb za celotno kupno vrednost 2 milijona 575.364 lir. V decembru sploh je bilo sicer zaznamovanih 49 kupnih pogodb za vrednost 4.146.364 lir. Oktobra in novembra je bilo skupaj 58 kupnih pogodb za vrednost 7.301.766 lir. V tem letu je doslej zemljiška knjiga zaznamovala vsega 478 kupnih in drugih prenosnih listin za celotno vrednost 26.653.133 lir. Prodani so bili dostikrat kakšni večji zemljiški in stavbni kompleksi. Zadnji čas je nepremičninski trg spet oživel. Na trgu je mnogo ponudb, ko so na prodaj razne stavbe, stare in nove hiše, vile, kakor tudi razne zemljiške parcele in stavbišča. Pa tudi povpraševanje po nepremičninah je postalo živahno.

Med prenosi lastninske pravice naj v prvi vrsti omenimo prepis glavnice carinarnice in ostalih objektov okoli nje na Ljubljanski pokrajini. Med Visokim komisarijem in ljubljanskim županom je bil 4. novembra t. l. podpisan sporazumni dogovor glede prevzema glavne carinarnice od strani Ljubljanske pokrajine in glede obveznosti, ki jih je imela mestna občina Ljubljana napram Državni hipotekarni banki v Belgradu od nosno ljubljanski podružnici, ki je občini dala septembra 1931 posojilo 8.000.000 din in februarja

1932 še 8.400.000 din v smislu kaldrinske uredbe od leta 1928, da je mogla občina napraviti in preurediti dovozne ceste do carinarnice in sezidati glavno carinsko poslopje s priključenimi stanovanjskimi hišami za carinsko osebje. Posojilo 16 milijonov 400.000 din se je odplačevalo po določenem amortizacijskem načrtu. Neplačan je ostal v zadnjih letih znesek 5.141.007 din, za kateri znesek je Državna hipotekarna banka predlagala v smislu določil posojilne listine prisilno upravo in uvedbo dražbenega postopanja. Posojilo je bilo sicer vknjiženo in zavarovano na nepremičnini vlož. št. 584 kat. obč. Petersko predmestje I del, kjer stoji carinarnica z vsemi poslopi. V smislu omenjenega dogovora je Ljubljanska pokrajina prevzela v svojo last glavno carinsko poslopje, 4 stanovanjske hiše in 6 vrtnih in njivskih parcel, kakor tudi 2 cestni parceli in še 3 parcele, ki so bile last železniške uprave, a še niso bile prepisane na ime ljubljanske občine.

Od zasebnikov so bile zaznamovane v zemljiški knjigi nekatere kupne pogodbe, tako: Medica Fran, posestnik in gostilničar, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5, je prodal Podporne družstvu za duhovnike ljubljanske škofije v Ljubljani nepremičnino vlož. št. 373 kat. obč. Moste (hiša št. 30 v Ciglerjevi ulici) za 134.000 lir.

Kenda Irma roj. Furlan, posestnica v Ljubljani, Mestni trg št. 17, je izročila z darilno pogodbo za primer smrti svojemu sinu Kendi Janu, trgovcu v Ljubljani, nepremičnino vložna št. 226 k. o. Ljubljana-mesto (hiša št. 17 na Mestnem trgu). Nepremičnina je cenjena na 760.000 lir.

Saje so izvrstno gnojilo

Ljubljana, 30. decembra.

Sem in tja se tudi v Ljubljani pripeti prizor, ko se dimnikar hudo zameri hišni gospodinj ali gospodarju samemu. Dimnikar namreč očisti štedilnik, peč in dimnik saj, jih nasuje v kako posodo, potem pa gre naravnost na vrt in posuje saje po gredi, nasadu in tudi po cvetlicah. Gospodinja pa huda, čes, nemarni dimnikar nam je onesnažil ves vrt. Vendar je dimnikar ravnal zelo pametno, kajti saje so izvrstno gnojilo in vsebujejo izredno mnogo hraniva za rastline.

Saje nastajajo pri izgorevanju drv in premoga. Navadno mečemo saje med smeti, namesto da bi jih porabili kot gnojilo in jih tako uspešno porabili v poljedelstvu in vrtnarstvu. Zlasti je to važno za male vrtnarje in nove kmetovalce, ki težijo, da jim manjka gnojila, umetna pa so draga in težko dostopna.

Saje vsebujejo večje količine hranilnih snovi kakor hlevski gnoj. Tako vsebujejo dvakrat toliko fosforne kisline in dušika, kakor hlevski gnoj, 50 krat toliko apna in 4 krat toliko kalija. Res pa je, da niso vse saje enake. Tako imajo n. pr. saje premoga več dušika kakor saje drv.

V mnogih državah prodajajo v gospodarske namene saje, ki ostajajo v dimnikih velikih tovarn. Uporaba saj je preprosta, ker se ni bati, da bi zaradi prevelike množine trpeli posevki. S sajami moremo posevke celo zalivati ter je njihov učinek zelo dober, kakaj posevki, ki so dobili saje in z njimi hranilnih snovi, zelo hitro uspevajo in bujno rastejo. Prav tako moremo uporabiti saje za gnojenje travnikov, ker uničujejo mah, preslico in plevel ter pospešujejo rast trave.

Saje zaradi črne barve tudi bolj vsrkavajo sončno svetlobo ter so ujeve in travniki tudi bolj topli. Saje imajo torej vsestransko dober učinek. Najboljša uporaba saj je torej naslednja:

Težko se mešajo z vodo, zato je najboljšje, da jih denemo v malo vrečico, zavežemo ter položimo v vodo. Saje se v vodi razprše in voda potemni. Ko je voda močno porčnela, zalivamo z njo rastline. To je zlasti dobro za cvetlice, torej jih moremo tako zalivati vse leto.

Prav tako je sajasta voda dobra za cvetlice v lončkih. Razen tega sajasta voda uničuje gliste, polže, za katere zastojuje, da jih malo porizgamo, pa že poginejo.

Tako moremo mnogo zelenjave očuvati pred škodljivo golaznijo, ali jo od časa do časa zalivamo s sajasto vodo. Saje pa morajo biti sveže, kajti na vetru in vlagi izgube mnogo hranilnih snovi. Zaradi tega je najbolje, da jih vržemo takoj na vrt in pomešamo z zemljo. S sajami gnojimo vrt tudi pozimi, ko še ni zelenjave. Če pognojimo motovilec, ki raste tudi pozimi, vidimo že sedaj blagodejen učinek saj.

Šport

V Švici zdaj že dalj časa govorijo, naj bi zimskošportna zveza izvedla letošnjo zimo smučarsko tekmovanje v treh disciplinah. To naj bi bil nekak triboj za razliko od doslej običajnega petboja. Triboj naj bi bil torej letos prvič na sporedu. Tekmovalci bi morali v tem triboju voziti s smučmi spust, tek in izvesti strelsko vajo. Kot je pričakovati, bo zveza triboj izvedla, in sicer najbrž ob priliki švicarskih vojaških smučarskih tekem, ki bodo v Adelboden.

Pred kratkim sta nogometni mestni predstavnosti Frankfurta in Stuttgarta odigrali tekmo. Zmagali so igralci Frankfurta z 1:2. Najboljši igralec na polju je bil srednji napadalec Stuttgarta Otterbach. Za zmagovalce je zabil oba gola leva zveza Kaiser.

Ze dobro znana drsalna skupina nekdanj slavne svetovne drsalne prvaka Karla Schäferja bo nastopila te dni v Berlinu. Izvedla bo 15 nastopov, od katerih zadnji bo 4. januarja. Za drsalne mojstre je v nemški prestolnici veliko zanimanje.

V dunajskem športnem stadionu je bilo letos odigrano 23 velikih tekem, ki jih je gledalo 390.000 gledalcev. Za vstopnice so dobili pol milijona RM.

V Švici so te dni priredili prvo letošnjo smučarsko prirediteljo. Izvedli so tek na 10 km, pri katerem je zmagal Maks Tobler iz Curiha v času 39:21.

FRIGORIFERI ELETTRAUTOMATICI

Gruppi compressorii „FERRETTI“
Anonima ELTA Torino.

Applicazioni complete per banchi bar, gelaterie, celle, armadi per macellerie, pollerie, salumerie. Attrezzature brevettate per motopescherecci. Officina Genova per riparazioni, revisioni.

ALGOR — BOREAL
frigoriferi famiglia. Ultimi modelli, funzionamento perfetto. — Capacità 160/200 litri. Motore 1/5 H.P. Dimostrazioni, prospetti.

Via San Luca, n. 2 — GENOVA — Telefono n. 24619

Elettrici automatici

Zdržba za izdelovanje kompressorjev „FERRETTI“ i. Elta d. d.; Torino

Kompletne naprave za točilne mize, bare, sladoleadne vinske kleti; hladilne omare za mesarije, trgovine s perutnino in delicatose. Patentirane naprave za ribiške motorne čolne. Delavnice za popravila in pregled v Genovi.

Algor — Boreal
družinski hladilniki. Najnovejši modeli, popolno delovanje, zmogljivost 160/200 l. Motor 1/5 K.S. Razkazovanja, prospekti!

Via San Luca, n. 2 — GENOVA — Telefono n. 24619

CINEMA — UNION — KINO

Presenta
LUX NIM
Predvaja
MALOMBRA
La più famosa vicenda romantica — Velika pustolovščina

con
Isa Miranda
Andrea Checchi
Irasema Dilian
Gualtiero Tumiati

Režija Regia di Mario Soldati

Odredba o gibanju in o javnih obratih v Ljubljanski pokrajini

Vis. komisar za Ljubljansko pokrajino odreja: Cl. 1. Omejitev časa, v katerem je dovoljeno gibanje po Ljubljanski pokrajini, je sledeča: od 5. ure pa do 21. ure v ljubljanski občini; od 5. ure pa do 20.30 ure v ostalih občinah. Cl. 2. Za javne obrate in razne javne predstave velja sledeči urnik:

v Ljubljani se zapirajo ob 20.30, v ostalih občinah ob 20. uri.

Cl. 3. V ostalem se prav nič ne spremene določila uredbe od 30. oktobra 1941-XX št. 135 in od 24. junija 1942-XX št. 125.

Cl. 4. Ta določila stopijo v veljavo 1. januarja 1943-XXI.

Ljubljana, 21. decembra 1942-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI

Nakazovanje bolniških dodatkov

Ljubljana, 30. decembra.

Bolnikom, ki so po predloženih zdravniških spričevilih upravičeni dobivati posebne dodatke racioniranih živil, bo mestni preskrbovalni urad delil bolniška nakazila vsako dopoldne od 8. do 12. ure samo v pritličju Turjaške palače v Križankah, Gosposka ulica 15. po naslednjem razporedu:

Od 2. do 8. januarja bolnikom, ki imajo pravico tudi do dodatka mesa, tako da pridejo na vrsto v soboto 2. januarja bolniki z začetnicami A do D, v ponedeljek 4. januarja z začetnicami E do J, v torek 5. januarja z začetnicami K do O, v četrtek 7. jan. z začetnicami P do T in v petek 8. januarja bolniki z začetnicami U do Z.

Od 9. do 14. januarja drugim bolnikom tako, da v soboto 9. januarja pridejo na vrsto bolniki z začetnicami A do F, v ponedeljek 11. januarja z začetnicami G do K, v torek 12. januarja z začetnicami L do P, v sredo 13. jan. z začetnicami R do T in v četrtek 14. jan. bolniki z začetnicami U do Z.

Od 15. do 22. januarja bo mestni preskrbovalni urad delil nakazila za sladkor za dojenčke in bolnike, seveda tudi samo na podlagi predloženih zdravniških spričeval, tako da pridejo v petek 15. jan. na vrsto upravičenci z začetnicami A do C, v soboto 16. januarja z začetnicami D do H, v ponedeljek 18. jan. z začetnicami I do K, v torek 19. jan. z začetnicami L do O, v sredo 20. jan. z začetnicami P do S, četrtek 21. jan. z začetnicami T do V in v petek 20. januarja upravičenci z začetnicami Z in Z.

Spet opozarjamo vse, ki pridejo po bolniška nakazila, da morajo s seboj prinesiti izpolnjeno glavo živilske nakaznice upravičencev za januar in tudi nakazilo prejšnjega meseca, potrjeno od trgovca.

Pripominjamo, da bodo tisti, ki bodo mestnemu fizikatu zdravniška spričevala predložili po 5. januarju, dobili nakazila šele po 22. jan. Zdravstveni zavodi, ki so upravičeni dobivati posebne bolniške dodatke, naj pridejo že v ponedeljek 4. januarja popoldne v Turjaško palačo.

Bolniški odsek se zaradi velikega navala nikakor ne bo mogel ozirati na reklamacije zamudnikov in tistih, ki ne bi upoštevali tega razporeda. Zato pa vse upravičence opominjamo, naj ta razpored izrežejo in ga shranijo.

Sprejemanje odrezkov živilskih nakaznic

Mestni preskrbovalni urad obvešča ljubljanske trgovce in peke, da bo odrezke decembrskih živilskih nakaznic za vsa racionirana živila sprejemal tako, da v soboto 2. januarja pridejo na vrsto trgovci in peki z začetnicami A do D, v ponedeljek 4. jan. z začetnicami E do G, v torek 5. januarja z začetnicami H do J, v četrtek 7. januarja z začetnicami K in L, v petek 8. januarja z začetnicami M in N, v soboto 9. januarja z začetnicami O in P, v ponedeljek 11. januarja z začetnicami R in S, v torek 12. januarja z začetnicami T in U ter v sredo 13. januarja trgovci in peki z začetnicami U do Z.

Odrezke bo navedene dni urad sprejemal samo med dopoldanskimi urami od 8. do 12. Na vsakem zavrtku predloženih odrezkov mora biti čitljiv žig trdnice, čitljivo napisano število odrezkov in njih vrednost v kilogramih.

Posebnih in malih nakazil ni dovoljeno niti lepiti niti zigovati, temveč jih je treba predložiti v posebnih zavrtkih ali vrečkah.

Odrezke novembrskih dodatnih nakaznic je treba nalepiti ločeno po 100 na isti kos papirja. Enako je treba predložiti glave dodatnih novembrskih nakaznic, na katere je bila oddana dodatna množina moke ali kruha.

Vsem odrezkom je treba priložiti podroben in natančen seznam oddanih odrezkov v dveh izvodih s podpisom in žigom trgovca ali peka, in sicer ločeno kot doslej t. j. moko, riž, testenine posebej, sladkor, maščobe, milo, krompir, sir, marmelado in fižol pa spet posebej.

Posebej opozarjamo peke, da morajo lepiti odrezke osnovnih živilskih nakaznic kakor doslej po 50 komadov, dodatnih pa po 100 komadov, a samo na eno stran papirja.

Odrezke vojaških živilskih nakaznic ali kakršne koli druge odrezke je treba lepiti popolnoma ločeno, namreč vsake vrste odrezke posebej. Na robu papirja vsake pole mora pek ali trgovec navesti število odrezkov, količinsko vrednost posameznih odrezkov in vseh odrezkov skupaj. Odrezkov, ki ne bodo pravilno urejeni in jim ne bosta priložena po dva seznama, mestni preskrbovalni urad ne bo prevzel.

Svojcem internirancev in vojnih ujetnikov. Mestni urad za popis vojnih ujetnikov in internirancev v krosiji, soba št. 44, vhod z Lingarjeve ulice 1, prosi svoje prijavitelje internirancev in vojnih ujetnikov, ki so se prijavili za podporo pri mestnem socialno političnem uradu, naj takoj sporoče povratek interniranja iz internacije ali vojnega ujetništva iz ujetništva, prav tako pa tudi vse druge morebitne spremembe.

S. S. VAN DINE:

Skrivnostni tekač

Kriminalni roman

Čim sem videl, da gre od doma, sem mu sledil. Bil je sam. Odsel je na Drive vse do Ceste 79a, zavil nato na levo proti parku namenjen verjetno v Veslaški klub...

»Je šel po stezi, kjer je bil umorjen Sprigg?« je vprašal Vance.

»Moral je iti, kajti tja, kamor je bil namenjen, ni bilo druge poti.«

»Pa kam je šel?«

»Ustavil se je točno na kraju, kjer je bil umorjen Sprigg. Potem je šel po isti poti nazaj in se podal proti Cesti 79a. Hodil je počasi, kakor bi bil nekam zamišljen, ko je ob obzidju parka, kjer je majhen vodnjak, srečal profesorja in grbca, ki sta slonela na ograji in se nekaj razgovarjala.«

»Kako? Profesor in grbec sta bila skupaj na nasipu prav na mestu, kjer je bil grbec umorjen?«

»Da, gospod. Pardee se je ustavil. Jaz sem seveda šel svojo pot naprej. Prav ko sem šel mimo njih, sem slišal, da je grbec dejal: »Zakaj nocoj ne sahirate? To ga je vprašal nekam jezno, kakor ob grbca ne bi bilo vsem, da se je Pardee ustavil in ga zmotil v njegovem razgovoru s profesorjem. Jaz pa sem šel svojo pot naprej in sem se profesor. Hodil je počasi, gledal v tla in

ustavil šele daleč proč. Skril sem se za gosto drevje, da bi jih opazoval.«

»Ste mogli videti Pardeea in Druckerja s tistega mesta, kjer ste se skrili?« je vprašal Markham.

»Resnici na ljubo moram povedati, da ju nisem videl. Bilo je nekoliko megleno in zato ni bilo dobrega razgleda. Drugič pa v bližini tistega mesta, kjer so se profesor, Drucker in Pardee razgovarjali, ni bilo nobene svetilke, zaradi česar je bilo moje opazovanje še težje. Mislim, sem si, da bo Pardee tako in tako kmalu nadeljal svojo pot in da bo šel mimo mene. Zato sem ga čakal na tistem svojem skritem mestu.«

»Koliko je bila tedaj ura?«

»Manjkalo je približno četrte ure do desette.«

»Je bilo v parku še kaj drugih ljudi?«

»Niti žive duše.«

bil videti nekam globoko zamišljen. Podal se je proti Riverside Drive, na vogalu Ceste 75a zavil in krenil proti svojemu domu.«

»Pa Pardee?«

»Pardee pa se ni pojavil od tiste strani, kakor sem pričakoval, da se bo. Očividno se je potem, ko sta ostala z Druckerjem sama, vrnil v nasprotno smer ter prišel na Drive bolj spodaj, namenjen tudi on domov. To je bilo četrte ure po tistem, ko je šel profesor mimo mene. Sprigga tega sem spet zavzel svoje stražarsko mesto na Cesti 75a in se nisem brigal za grbca.«

Markham je položil roko na mizo in resno vprašal policista:

»Ali vi zatrdno računate, Emery, da je grbec padel čez zid prav tiste četrte ure, ki je potekla od takrat, ko je šel profesor mimo vas, pa do trenutka, ko je Pardee odsel v drugo smer, kakor pa ste pričakovali?«

»Da, gospod. A kaj sem hotel storiti? Jaz pač nisem mogel domnevati, ko sem čakal v tistem svojem skrivališču v parku, da se bo kaj takega zgodilo.«

»Saj vam tega ne očitam... Pojdite. Zaenkrat bo dovolj.«

Narednik očividno ni bil preveč zadovoljen s poročili, ki so jih podali policisti.

»Čim bolj raziskujemo,« je pogodrnjal ves slabe volje, tem manj vemo o tej prokleti zadevi!«

»Sursum corda, gospod narednik,« ga je bodril Vance. »Ne obupujmo vendar. Ko bomo zaslišali Pardeea in profesorja, bomo verjetno že imeli to-

liko podatkov v rokah, da bomo lahko ponazorili vso stvar.«

Bella Dillardova, ki je v tem trenutku prišla skozi glavni vhod, nas je v salonu opazila in nam pohitela nasproti.

»Kje je lady Mae?« nas je vprašala vsa vznemirjena. »Prišla sem semkaj približno pred eno uro, a Greta mi je dejala, da je gospa šla nekam ven.«

Vance je vstal in ji ponudil stol. »Lady Mae je nocoj umrla zaradi srčne kapi. Kuharica vas pred eno uro, ko ste bili tu, zato ni popeljala zgor, ker se je bala.«

Dve debeli solzi sta kanili gospodični po licih.

»Ali je uboga gospa zvedela za Adolfovo nesrečo?« je vprašala čez nekaj časa.

»Morda. Zdaj še ne vemo natančno, kaj se je nocoj zgodilo. Doktor Barstead je mnenja, da je gospa umrla okrog desetih zvečer.«

Torej približno tedaj, ko je izdihnil tudi Adolf... Strašno je to... Pyne me je obvestil o nesreči davi pri zajtrku. Tedaj je o dogodku govorila že vsa sossečina. Jaz sem prišla takoj sem, da bi govorila z lady Mae. A Greta, kakor veste, me ni hotela peljati k njej. Nadvse čudna je ta Adolfova smrt...«

Kaj hočete reči s tem, gospodična? jo je vprašal Vance, ki je postal od sile pozoren.

»Ničesar posebnega. Le tole: včeraj popoldne mi je lady Mae pravila o Adolfu in o... tistem zidu.«

Vance na videz ni pripisoval nobene važnosti tem besedam.

»Ko sem šla včeraj kakor po navadi na teniško igrišče, je začela pripovedovati gospodična Dillardova, sva šli kos poti z lady Mae skupaj proti zidu v parku. Tam sva se na nekem mestu malo ustavili ter se naslonili na ograjo. Z nama je bil tudi Adolf. Imel je s seboj tudi majhno letalec, ki je med gručo otrok vzbudil veliko zanimanje. Brž se je nabralo okrog Adolfa kakšnih dvajset malih prijateljev na veliko veselje lady Mae, ki mi je dejala: »Vidite, nič se ne bojim zanj, čeprav je grbast. Pravijo mu celo »grbec Dumpty«, kakor stoji v neki pesmici. Ubogi moj grbec!«

»Rekla vam je torej, da otroci kličejo njenega sina »grbec Dumpty«.«

»Da. Najbolj čudno pa je, da je uboga gospa, kakor bi se nenadno nečesa prestrašila, stopila proč od ograje in na moje vprašanje, kaj ji je, odgovorila s spremenjenim glasom: »Bella, kaj če bi Adolf padel s tega zidu... kakor Dumpty v tisti pesmici?« Odkrita vam povem, da sem se tudi jaz prestrašila. Potem pa sem s smehom skušala pregnati njen strah ter ji dejala, da je vendar to norost. A kljub vsemu prizadevanju je nisem mogla pomiriti. »Ne, ne, je dejala; nisem to sanje. Ali mar niso umorile prav tako tudi Johna Sprigga?« Dekle je vztrajalo ter samo še pripomnilo: »In vse se je potem zgodilo natančno tako, kakor je slutila uboga gospa.«

ČAROVNIČNA

TOMAŽIČ-BERÁNEK

15.

V koči pa sta se stara čarovnika kregala in prepirala. Čarovnica se je pravkar udarjala po prsah ter kričala nadenj:

»Dečko bo moj! Izpiti mu hočem mlado kri, da se poživim in pomladim! Na te besede je zakrkal še črni ptič, ki ji je čepel na ramenu.

To pa je čarovnika le preveč razjezilo:

»Ne boš, fanta sem ugrabil in pripeljal jaz, zato je moj in jaz mu bom izbral primerno smrt!«

16.

V tem trenutku pa je hčerka pogumno stopila med njiju in odločno zahtevala:

»Grofič je moj — moj brat, ker jaz sem mu pravkar rešila življenje. Če bi mene ne bilo, bi bil sedaj že mrtev. Zato je grofič moj in hočem, da živi. Imeti hočem brata in nič več nočem biti sama pri vama!«

Čarovnika sta se od začudenja in strmenja kar uskočila vanjo: še črni maček je dvignil rep in tačko.

Plačevanje normalne mezde delavcem ob obletnicah ustanovitve Rima, Imperija, Pohoda na Rim in Zmage

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo odredbo:

Clen 1. Ob obletnicah ustanovitve Rima (21. aprila), ustanovitve Imperija (9. maja), pohoda na Rim (28. oktobra) in obletnici Zmage (4. novembra) so zasebni delodajalci dolžni plačati svojim delavcem, tudi če se ne dela, normalno dnevno mzdo.

Clen 2. Delavcem, ki ob prazničnih dneh iz prednjega člena ne bi delali, se mora izplačati normalni zaslužek, s katerim se razume zaslužek, ki bi ga prejeli, ako bi bili delali po normalnem dnevnem urniku podjetja. Za akordne delavce se mora ravnati izplačilo po osnovni plači s pribitkom najnižjega pogodnega akordnega odstotka. Akordnim delavcem tistih skupin, za katere nista pogodbeno določena temeljna plača in akordni odstotek, se mora ravnati izplačilo po srednjem dnevnem zaslužku, ki so ga prejeli v plačilni dobi ob času slovesnosti.

Clen 3. Delavcem, od katerih se zahteva ob prej navedenih prazničnih dneh, da delajo, se mora izplačati poleg normalnega zaslužka za opravljeno delo (izključivši morebitni povšek, določen v kolektivnih pogodbah za praznično delo) še ena normalna dnevna v smislu prednjega člena 2.

Clen 4. Po členu 2. te naredbe je ravnati tudi z delavci, katerih ob zgoraj navedenih prazničnih dneh ni bilo na delo, če so bili razlogi naslednji: a) nezgoda, bolezen, nosečnost in porod, b) mirovanje dela, če ni povzročeno

po višji sili ali po oblihi in neodklonljivih potrebah tehničnega značaja, c) mirovanje dela zaradi dolžne tedenskega delovnika na manj ko 6 dni, d) mirovanje dela, če ga je povzročila premaknitev počitnic od dobe, ko se počitnice običajno dajejo, e) mirovanje dela zaradi tega, ker so slovesnosti iz člena 1. sovpadle s prazničnim dnevom v smislu zakona ali kolektivnih pogodb ali s praznovanjem krajevnega svetnika-patrona.

Clen 5. Za zasebne nameščenice in druge delavce s stalno plačo (ki se ne spreminja zaradi morebitnih slovesnosti med plačilno dobo) se uporabljajo določbe te naredbe samo, če se od njih zahteva, da delajo ob kateri izmed navedenih obletnic.

Prav tako se uporabljajo za zasebne nameščenice, ki se navadno plačujejo po dnevih ali po urah ali kakor koli neposredno po dejansko opravljenem delu.

Clen 6. Ta naredba stopi v moč na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, z veljavnostjo od 28. oktobra 1942-XX.

A. Strindberg »Ošec«, drama v 3 dejanjih. — Osebe: ritmojster — P. Kovič, Laura, njegova žena — Gabrijelčičeva, Berta, njuna hči — Simčičeva, dr. Ostermark — Košič, pastor — Gorinšek, dojlja — Kraljeva, Njoid — Potokar, Režija J. Kovič. Predstava nočoj za red B.

Premiera opere »Sestra Angelika« in VII. simfonija za red Premierski bo v soboto 2. januarja ob 16.

Prodotti chimici sintetici - Preparati biologici - Specialità medicinali - Prodotti d'uso radiologico - Soluzioni sterili per iniezioni - Prodotti chimici puri per laboratori scientifici, per cliniche e per uso analitico - Prodotti chimici d'uso industriale

Sintetici kemični proizvodi - Biološki preparati - Zdravilne specialitete - Proizvodi za radiologijo - Sterilizirane spojine za injekcije - Kemično čisti proizvodi za znanstvene laboratorije, klinike in analize - Kemični proizvodi za uporabo v industriji

CARLO ERBA S.A. MILANO

A. D'ENNERY:

DVE SIROTI

46

XL.

Preden je zapustila Salpetrière, je dobila Henrika od zdravniškega posetnika, na kateri je bil napisan naslov Frochardine hiše, spodaj pa naslov njegove vile. Deklica je brala: »Dr. Hebert.«

»Kadar me boste poiskali, pripeljte se seboj svojo sestro. Govoril sem že s Frochardovo, ker sem mislil, da je njena mati. Poskušal bom storiti vse, kar bo mogoče, da ji vrnem vid.«

Henrika bi kmalu zblaznela od veselja spričo te novice. Luiza ne bo več lepa! To je bil sen po vsem tistem, kar so rekali zdravniki, katere sta obiskovali prejšnja leta.

Zato se je takoj lotila iskanja ulice Lourcine. V žepu ni imela denarja, da bi odplačala stanko, če bi hotela plačilo za vzdrževanje njene sestre, toda z nekaj dragulji, ki jih je vedno hranila kot družinski spominček, bo verjetno že potlačila stankin pohlep.

Zdravnik ji je bil priporočil, naj naježeno stražo, če se bo podala v Frochardino hišo, kajti stanka si ne bo dala kar tako vzeti slepe deklice, ki je bila zanjo lep vir dohodkov. Toda deklica v svoji nestrpnosti ni več mislila na to priporočilo.

Potem, ko je pobarala več mimoidočih ljudi, kajti cesta Lourcine je bila prav na nasprotnem koncu mesta, je prispela v bližino potoka Bièvre. Zagledala je deklico trinajstih ali štirinajstih let, ki jo je spremljalo krdelo razposajenih dečkov. Henrika je pristopila k njej, da bi jo vprašala za smer.

»Ce iščete hišo Frochardove, tam je, na koncu, tista rdeča. Toda gospodična, po kaj pa greste k Frochardovim? Ali ji nesete denar? Ni ga ji treba. Ne tako! Pogledajte na moje bratce, ki od včeraj še niso jedli.«

Henrika je potegnila iz žepa nekaj drobiža, katerega ji je bila dala usmiljenka, in ga stisnila dekletu v roko. Potem pa je v spremstvu vseh dečkov ošla pred vrata Frochardine bajte.

Bedna Frochardina kočica je bila še vedno takšna, kakršna je bila na dan, ko je Luiza našla zavetje pri vdovi po ustreljenem možu.

Od tistega dne so potekali že meseci in uboga slepa deklica je že obupala nad tem, da bi eploh kdaj našla svojo sestro. Če je na svobodi, si je mislila, me bo že dala poiskati s policijo. Ako pa tega doslej še ni storila, potem ni na svobodi. Lotevala se je je misel, da je sestra mo-

rebiti umrla. Sirota je zato sklenila, da ne bo več beračila in da ne bo več sledila starki.

Hud mraz in slaba hrana, vse to je bilo vzrok, da je bila Luiza le še senca same sebe. Mršava in bolehnja je bila, ne-sposobna za delo, prav tako pa ni bila zmožna misliti. Zelela si je le smrti, da bi tako zaključila svoje življenje, polno trpljenja in kazni.

Peter, ubogi šepavec, je opazil to dekletovo preobrazbo in zabolelo ga je pri srcu. Ker ni imel moči, da bi se postavil po robu svoji materi in bratu, ki sta zlostavljala slepo deklo, je začel misliti na to, da bi ji omogočil pobeg.

Prepričan je bil, da je njegova dolžnost, da nekaj poizkusi za rešitev slepe deklice, toda ljubezen, ki jo je čutil do nje, je prekrivala to plemenito misel. Sebičnost te ljubezni ga je pripravila do tega, da je začel s strahom misliti na dan, ko bo Luiza odšla od njih.

Na dan, ko je bila Henrika osvobodjena zaporu in začela iskati svojo sestro, je bila Luiza zleknjena na slamnjači, vsa zdelana in utrujena. Peter, ki je sedel ob ležišču, je z blaženimi očmi gledal spečo deklico.

Videl je, do česa sta trpljenje in mučenje privedla ubogega dekleta, istočasno pa je čutil, da ne bo mogel živeti, čim ne bi videl nje, ki je prva ogrela njegovo srce. Mislil si je, da je od tedaj, čim bi postala svobodna, ne bo videl nič več.

Nekaj časa je bil zatopljen v premišljevanje, ko so se nenadoma odprla vrata in vstopila je Frochardova. Starka je takoj zagledala brusača in

ga karajoč pobarala, kaj išče ob tem času doma, namesto da bi hodil po cestah in iskal delo.

Starkin pogled je s sina spolzel na slepo deklo, ki je spal, in sum je zagorel v njenih očeh.

»Ali ti nisem rekla, da ne vidim rada, da se vrtiš okrog grofice, si razumel?«

»Zakaj pa Jakoba puščate k njej?«

»Jakob je gospodar, ti pes, in on je tisti, ki ukazuje v tej hiši, to si zapomni, dragi moj izvržek! Potem pa vedi tudi, da tvoj brat danes dela... in sicer že drugi dan v tem tednu. Tako lep človek, kakor je on, pa delati!...!«

Jakob je, tedaj kakor da bi bil slišal, kaj se je o njem govorilo, planil v sobo. »Utrujen sem... Sem že zadosti delal, Glej ga, slavačka, ki spi!«

»Da, da, ko pa noče peti niti hoditi.«

»Dobro, mati! Bom poizkusil jaz!«

Ob teh besedah je Petra obšla mrzla zona. Starka se je približala Luizi in jo surovo stresla ter se zadržala nad njo, da se je treba sedaj lotiti dela, ako hoče dobiti kaj jesti.

Revica, ki je bila vsa otrpla od mraza, ki je vladal v sobi, si je pokrila prsi s koščenima rokama. Z neverjetno drznostjo, čeprav je bil njen glas še vedno miloben in zadržan, je odgovorila starci, da ne bo več beračila in ne bo več odšla iz hiše.

Jakob je skoro okamenel spričo odločnega dekletovega nastopa in jo je gledal z žarečimi očmi. Frochardova, ki jo je popadel peklenki bes, pa jo je prisilila da je vstala, potem ji pa prisegla, da jo bo pustila v sobi umreti od gladi.

»Pustite me, da bom poskušal jaz, mati.« je dejal Jakob, se približal deklici in jo z osornim glasom vprašal:

»Zakaj se upirate moji materi? Nočete biti dobri? Mar nismo prijatelji?«

Prijel jo je za roko in je nič več ni izpustil iz oči. Peter, ki je poznal svojega brata in vedel, da je podel in sposoben slehernega nasilja, da bi zadostil svoji živalski nasladnosti, in ko je videl, da se je Luiza začela umikati, je stopil za korak naprej, kakor da bi ji hotel pomagati in jo iztrgati iz Jakobovih rok. Toda preden je mogel poseči vmes, je Jakob stisnil slepo deklo med svoje koščne roke in jo začel poljubovati. Luiza se je zvijala in posrečilo se ji je, da se je izvila iz objema. Čisto nagonsko se je Peter znašel pred dekletom.

Srdit pogled Jakoba, ki se je tresel od poželenja, se je zapičil v nesrečnika, ki se je drznil nastopiti proti njegovi nameri. Za hip je Peter mislil, da ga bo brat zaklal, toda Frochardova, ki je imela namero, da bo slepo deklo odpeljala po stopnicah v sobo, je sinovo pozornost obrnila drugam.

»Mati, je zaklical slednji,

Toda šepavec je izbral trenutek, ko sta onadva govorila, se približal siroti in ji zašepetal:

»Pod vašo slamnjočo boste našli ključ od izbe. Lahko pobegnete.«

Medtem pa sta mati in sin skovala nekaj strašnega. Šepavec je videl pogled, ki ga je starka vrgla na starejšega sina, kakor da bi hotela potrditi njegov peklenki načrt.

Razdeljevanje popravljenih vojaških čevljev poljskim delavcem

Zelo trpežne čevlje bodo lahko dobili za 70 lir!

Agiti poroča iz Rima, da so del starih vojaških čevljev, ki so bili prišli pod zaporo, takoj poslali v popravilo, iz česar je treba sklepati, da se bo razdeljevanje popravljenih vojaških čevljev v mejah, kakor so jih bile določile pristojne oblasti, v mnogih pokrajinah lahko v najkrajšem času že začelo. Delili jih bodo predvsem poljskim delavcem.

Da bi pa šlo razdeljevanje hitreje od rok, so po posameznih pokrajinah fašistične organizacije organizirale posebna središča za zbiranje čevljev in bodo tudi hitro popisali vse tiste, ki bi pri razdeljevanju popravljenih starih vojaških čevljev prišli v poštev. Upoštevali bodo položaj v posameznih pokrajinah in bodo povsod razdelili poljskim delavcem popravljen stare čevlje, najprej pa seveda tam, kjer se bo izkazalo za najbolj potrebno. Ko bodo ugotovili, koliko čevljev bi bilo treba za gozdarje, bo Zveza obrtnikov, ki bo v glavnih središčih in tudi po tistih krajih, ki so poljskim delavcem najlažje dostopni, po sporazumu z v poštev prihajajočimi strokovnimi društvi, začela z razdeljevanjem popravljenih starih vojaških čevljev.

njem popravljenih starih vojaških čevljev.

Vse čevlje pa bodo najprej morali natančno pregledati ter takšne, ki so še uporabni, popraviti tako, da jih bodo ljudje lahko čim dalje nosili. Delavci pa bodo dobili takšne popravljen čevlje zelo poceni, in sicer bo vsak par stal le 70 lir. Poleg tega bo treba plačati samo še 1.40 lir, kolikor znaša davek na dohodke. Vse druge dajatve so v tej ceni že vštete. Cena bo za vse velikosti čevljev enaka in ni dovoljeno, da bi prodajalec računal velike čevlje dražje kakor pa čevlje manjših števil. Čevlje pa bodo ljudje dobili na posebne izkaznice, ki jih bo izdala Pokrajinska zveza poljskih delavcev, in sicer osebno vsakemu delavcu, ki bo imel do takšnih čevljev pravico. Pokrajinske zveze poljskih delavcev bodo poskrbele, da bodo obrtniške zveze, čim bodo omenjene nakaznice razdeljene, dobile seznam dobaviteljev, natančno izpolnjen za vsako razdeljivalno središče, kjer se bodo delavci morali zglasiti, če bodo hoteli dobiti čevlje. Na nakaznicah bosta navedeni tudi cena in velikost čevljev.

Celuloza iz trsja, ki raste ob Donavi

Dvajsetkrat bi se po sedanjih računih lahko povečala romunska proizvodnja celuloze

Veliko zanimanje so v gospodarskih krogih vzbudili romunski načrti za pridobivanje celuloze iz trsja, ki raste ob Donavi. Kakor pravi neko poročilo iz Rima, bi po soglasni sodbi strokovnjakov lahko izkoriščali v ta namen 120 do 130.000 hektarov zemljišča. Koliko celuloze bi to širno področje lahko dalo vsako leto, doslej še ni bilo mogoče izračunati niti ne vsaj približno oceniti, ker ni znano, koliko bi jo lahko dal en sam hektar. Ven-

dar pa mislijo, da bi iz obdonavskega trsja lahko dobivali več celuloze, kakor pa jo dobivajo iz navadnega lesa. Spričo tega računajo, da bodo vsako leto lahko nasekali do 4 milijone ton trsja, iz njega pa naredili milijon ton celuloze. Romuni bi na ta način lahko naredili vsako leto dvajsetkrat toliko celuloze, kakor pa so jo doslej. Za to pa bi bilo seveda potrebno ustvariti široko podlago glede dobave surovin za razvoj industrije umetnih vlaken.

Človek – konj – stroj

Kljub tako mogočnemu napredku sodobne tehnike se še ni posrečilo izdelati stroj, ki bi bil popolnejši in močnejši od človeka

Čim bolj so se tehniški strokovnjaki in z njimi vred tudi ostali ljudje zamislili v čudovito izpopolnjene stroje, ki pojejo svojo pesem vsepovsod, po tovarnah v mirnem ali nemirnem zalidju, po bojnih poljanah na kopnem, v zraku in na morju, tem bolj so izgubili iz vida tisti stroji, ki ni od danes in tudi ne od včeraj, v najpopolnejši stroj vseh časov, v človeško telo.

Dostikrat imamo priliko videti na primer nosače, atlete, skratka močne ljudi, ki brez kakšnih posebnih težav vzdigujejo neverjetno težke predmete in jih prenašajo sem in tja. Na pariški postaji je pred leti neki postrežek stavil, da bo nesel ikrat štiri velike vreče moke. S tremi vrečami na plečih je še kar dobro hodil, ko pa so mu naložili še četrto, je mož moral odnehati, saj so vse štiri vreče tehtale nič manj ko 560 kg. Dostikrat se je potem tudi že zgodilo, da je kak težki atlet vzdignil 800 do 900 kg težko breme. Čudovito moč ima človek tudi v svojih prstih. Človeške mišice so tod še prav posebno močne.

So ljudje, ki so zmogli prelomiti lireki kovance na dva kosa, in sicer kar s palcem in kazalcem. Če bi hoteli doseči mehničnim potom isti učinek, bi morali obremeniti kovano liro, na straneh podprto s trdno podlago, s 70 kg težko utežjo. Ste videli že koga, da je strl med prsti marelično pečko? Stisniti jo je treba s silo kakšnih 30 kg!

Človeške mišice lahko razvijejo večjo silo, kakor pa jo ima stroj z več ko dvema konjskima silama. Dober skakač, ki tehta okrog 70 kg, lahko brez kakšnih posebnih težav poskoči 1.60 m v višino. To delo, ki ga na ta način opravi v dobre pol sekunde, izračunamo, če pomnožimo skakačevo težo z višino, ki jo pri svojem skoku doseže. Rezultat odgovarja delu, ki ga opravi parni stroj z nekaj več ko dvema konjskima silama.

In če se potem vprašamo,

kakšno delo opravlja človek pri svoji hoji

pač ni treba previsokih računov, da spoznamo, kako čudoviti stvari je človek zmožen v kratkem času. Vsakdo od nas, ki ima zdrave noge, prav lahko naredi po ravni svetli v eni sekundi 1.66 m poti, to se pravi šest kilometrov na uro. Če se pa malo potrudimo, naredi v eni sekundi tudi do dva metra poti ali nad sedem kilometrov na uro. Tekalci, ki jim ni treba kakšne posebne vaje, lahko

pretečejo v eni sekundi sedem metrov dolgo pot, kar znaša 25 km na uro. Povprečni rezultat bi bil torej tale: zdrav človek lahko prehodi v enem dnevu 40 do 60 km dolgo pot.

Najmočnejši stroj na svetu — človek

Pa pogledimo zdaj še nekaj drugega. Vsem je dobro znano, da človek pri hoji takorekoč samega sebe privzdiguje oziroma privzdiguje vsaj svoje težišče, in sicer pri vsakem koraku za 0.037 m. Človek pri sedemdesetih kilogramih, ki naredi na vsakem kilometru okrog 1200 korakov ter prehodi na dan 50 km dolgo pot, opravi torej 155.400 kilogrametrov dela. Kilogrammeter je, kakor znano, enota za delo, in sicer tisto delo, ki ga človek opravi, če vzdigne 1 kg težko breme 1 m visoko. Konjska sila je 75 kilogrammetrov. Če upoštevamo človekovo moč, njegovo težo in velikost, lahko trdimo, da je človek najmočnejši stroj na svetu. A človek ni stroj, ki bi lahko držal dalj časa. Zato je na primer treba deset ljudi, da v daljšem razdobju opravljajo tisto delo, kakor stroj z eno samo konjsko silo.

Zanimive so tudi ugotovitve, kako je v tem oziru pri živalih. Na splošno velja, da so

majhne živali razmeroma najmočnejše

Konj na primer nese lahko le kakšni dve tretjini svoje teže, človek pa 86%. Najmanjša žuželka brez kakšnih posebnih težav vleče za seboj, pet, deset ali celo dvajsetkrat težje živalce, kakor pa so same težke.

V neki knjigi o žuželkah, ki je pred nedavnim izšla, je med drugim zapisano tudi, da je razmerje med težo bremena, ki ga žuželka vleče za seboj, in težo žuželke same tem manjše, čim manjša in čim lažja je žuželka. Sršen je na primer štirikrat težji od čebele, saj tehta 4 decigrami, čebela pa samo enega, pa kljub temu sršen lahko vleče za seboj kvečjemu petnajstkrat tako težko breme (6 gramov), kakor pa je težek sam, čebela pa nese brez kakšnih posebnih težav celo 24 krat tako težko breme (2 grama), kakor pa tehta sama.

Nekatere vrste mravelj lahko vlečejo za seboj 37 kratno svojo težo. Klešman lahko nese po zraku v svojih kleščah tudi do 400 gramov težki tovor in

HENRIK SIENKIEWICZ

ROMAN V SLIKAH

165.
Na cipresah je ugasnil poslednji svet in vrt je začel zalivati srebrna mesečina. Vinicij ni nič čutil, da ure beže, temveč je sanjaje govoril Ligiji: »Povej mi, Ligija, kaj je to? Vidim, da more človek ljubiti z vsako kapljo krvi, pa vendar čutili zraven tako sladke mir, kakor da bi mu že bila duša upokojila sen in smrt. Pa saj ni treba odgovoriti Vem, ta mir mi daje Kristus. Vase vere sem se bal. Mislim sem si, da v njej ni ne modrosti, ne krasote, ne sreče. Zdaj vem, da je vse drugače. Vem tudi, da bom le po njej mogel dobiti tebe vso. Zato sem srečen, kakor bi nikoli ne bil, če bi se te bil skušal polastiti s silo.«

166.
»Da, dragi, taka je resnica,« je tiho odvrnila Ligija ter mu naslonila glavo na ramo. On je stisnil njeno drobno telo k sebi. Ligija je uprla vanj sinje oči, ki so bile podobne dvema skrivnostnima cvetovoma, in zajela ju je neizmerna sreča. Čutila sta, da ju veže ne samo ljubezen, temveč poleg nje še neuničljiva, skrivnostna moč, zaradi katere je njuna ljubezen postala večna. Začela sta sanjariti in kovati načrte. Poročila se bosta, ko bo Peter krstil Vinicija. Potem se bosta s Pomponijo in z njenimi vred preselila na Sicilijo, kjer je Vinicij imel velika posestva. S sabo bi vzela še Petra, pa bi vsi skupaj živeli v miru, daleč od Rima, od dvora in njegovih pregreh...

pri tem še miga z glavo sem in tja, sam pa tehta komaj 2 grama. Če bi bil konj razmeroma tako močan, kakor so nekateri črvi, bi lahko vlekli za seboj tudi 25 ton težki tovor, tako pa se mora za dovoljti povprečno z nekaj stoti.

EIAR — Radio Ljubljana

Četrtek, 31. decembra. 7.30 Napevi in romance — 8 Napoved časa — Poročila v italijanski — 12.20 Koncert pianista B. Adamiča — 12.30 Poročila v slovenščini — 12.45 Koncert pianista B. Adamiča — 13 Napoved časa — Poročila v italijanski — 13.15 Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini — 13.25 Prenos iz

Nemčije — orkester »Cetra« vodi dirigent Barziza — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijaneč — Lahka glasba — 15 Poročila v slovenščini — 17 Napoved časa — Poročila v italijanski — 17.10 Pet minut gospoda X — 17.15 Orkester pesni vodi dirigent Angelini — 17.35 Koncert pianiste Eugenie Cornalba — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Koncert čeliste Giorgio Lippi, pri klavirju Bruna Barbetti — 20 Napoved časa — Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini — 20.45 Koncert orkestra »Cora« — 21.20 Predavanje v slovenščini — 21.30 Glasba Ricarda Storti-ja, vodi dirigent Romeo Arduini — 22.10 Pesmi za vse okuse vodi dirigent Segurini — 22.45 Poročila v italijanski.

HUDIČEV GEORGE SAND
(LA MARE AUDIALE) - Poslovenil K. N.

♡♡♡♡♡♡♡♡♡♡ BAJAR

VII.

Večerna molitev.

Petrček je sedel in radoveden pogledal okoli sebe.

»Ah, saj je zmeraj tako, kadar sliši, da kdo je,« je rekel Germain. »Če bi s topom ustrelil, bi ne slišal. Kadar pa kdo zraven njega žveči, bo takoj odprl oči.«

»Ko ste bili v njegovih letih, ste bili najbrž prav takšni!« je rekla Marička in se hudomušno nasmehnila. »No, Petrček, ali iščeš, kje je strop? Nocoj je iz zelenja, fantek. Ampak tvoj očka vseeno večerja. Ali hočeš večerjati z njim? Nisem, ne pojedla tvojega dela. Saj sem vedela, da boš hotel tudi ji prigrizniti!«

»Marija, hočem, da je!« je vzkljknil kmet. »Jaz ne bom več. Požrešnež sem, teslo sem. Ti si pritrjuješ zaradi naju dveh, to ni prav, sram me je. Vidiš, to mi je ustavilo tek. Nočem, da bi fantek jedel, če ti ne boš jedla z njim!«

»Pustite naju,« je odvrnila Marička. »Vi nama ne boste ukazovali, kdaj bova jedla in kdaj ne. Jaz nocoj ne bom jedla, vaš Petrček pa je lačen kakor volk. Pogledajte si, kako zalaga! Oh, tudi on bo krepak kmet!«

Res je Petrček kmalu pokazal, čigav sin je. Ni še dobro prebrihtal, niti ni vedel, kje je, ne kako je prišel tjakaj, že se je krepko lotil jedade. In ko se je najedel, se je razvil kakor vsi otroci, ki so izven svojega reda. Kazal se je bolj brihtnega, bolj radovednega in bolj razumnega kakor po navadi. Dal si je razložiti, kje je, in ko je zvedel, da je sredi gozda, se je nekoliko ustrašil.

»Ali je kaj hudih zveri notri?« je vprašal očeta.

»Ne,« je rekel oče, »ni jih, nič se ne boj.«

»Torej si se zlagal, ko si rekel, da me bodo volkovi požrli, če grem s teboj v gozd?«

»Lejte si modrijana,« je rekel Germain v zadregi.

»Prav ima,« je menila Marička. »Tako ste mu rekli. Dober spomin ima, ni pozabil. Ampak vedi, Petrček, da tvoj očka nikoli ne laže. Šli smo skozi tisti gozd, medtem ko si spal, zdaj pa smo v drugem gozdu, kjer ni divjih zverin.«

»Ali je ta gozd daleč od onega?«

»Zelo daleč. Sicer pa volkovi ne hodijo iz onega gozda na plano. In če bi se kateri tujak prikazal, bi ga tvoj oče takoj pobil.«

»In ti tudi, Marička?«

»Tudi midva. Saj bi tudi ti pomagal, kaj, Peter? Saj se ne bojiš? Kaj ne, da bi krepko mahal po njih?«

»Kakopak,« je rekel otrok ponosno in se postavil kot junak, »pobili bi jih!«

»Ni ga človeka, da bi znal tako govoriti z otroki kakor si ti,« je rekel Germain Marički. »In jih tako lepo pogovoriti. Res je, da še ni dolgo, odkar si bila še sama otrok, in spominjaš se pač, kako je tvoja mati govorila s teboj. Mislim, da človek tem lažje razume otroke, čim mlajši je sam. Zelo se bojim, da se bo ženska pri tridesetih letih, ki še ne ve, kaj se pravi biti mati, le s težavo naučila čebhati in govoriti z otročaji.«

»Zakaj pa, Germain? Ne vem, zakaj tako slabo sodite o tej ženski. Zal vam bo!«

»Vrag jo vzemi!« je rekel Germain. »Zal mi je, da sem šel na pot. Kaj mi je treba ženske, ki je ne poznam?«

»Očka,« je rekel otrok, »kako da venomer govoriš danes o svoji ženi, če je pa mrtva?«

»Moje Bog, torej je nisi pozabil, svoje uboge matere?«

»Ne, saj sem videl, kako so jo dali v lepo belo škatlo, in stara mati so me peljali k njej, da sem jo poljubil in ji rekel z Bogom!... Čisto bela je bila in mrzla. In vsak večer moliva s teto k ljubemu Bogu, da bi se smela mati iti pogret k njemu v nebesa. Ali misliš, da je že v nebesih?«

»Upam, otrok moj. Ampak moramo kar naprej moliti. Tako bo tvoja mati vedela, da jo imaš rad.«

»Molil bom,« je rekel otrok. »Nocoj bi bil skoraj pozabil na molitve. Ampak sam ne znam. Zmeraj kakšen konček pozabim, Marička mi mora pomagati.«

»Da, Petrček, pomagala ti bom,« je reklo dekle. »Pridi, poklekni mi na kolena!«

Otrok je pokleknil dekletu na krilo, sklenil ročice in začel moliti. Sprva je molil zbrano in iskreno, zakaj začetek mu je šel dobro. Potem je molil počasneje in se mu je začelo zatikati. Naposled je ponavljal besedo za besedo, kakor mu je narekovala Marička, dokler ni dospel do tistega mesta v molitvi, pri katerem ga je sleherni večer zmagal spanec, tako da se molitve nikoli ni utegnil naučiti do kraja. Tudi nocoj sta pozornost in enoličnost lastnega glasu storila svoje. Le s težavo je izgovoril zadnje zloge in jih povedal šele potem, ko mu jih je Marička trikrat ponovila. Glava mu je omahnila in se sklonila Marički na prsi, ročice so se mu razklenile in so razklenjene padle na njena kolena. Ob siju tabornega ognja je pogledal Germain svojega malega angelčka, kako je slonel na prsih deklici, ki ga je držala v naročju in mu grela plave laske s svojim čistim dihom. Tudi ona se je bila zatopila v pobožno zamaknjenost in je v srcu molila za Katarinino dušo.

Germainu se je storilo mehko pri srcu in iskal je, kaj bi rekel Marički, da bi ji povedal, kako jo spoštuje in kako hvaležen ji je. Pa ničesar ni našel, kar bi moglo izraziti njegovo misel. Približal se ji je, da bi poljubil svojega sinčka, ki ga je še vedno stiskala k prsim, in komaj je odmaknil ustnice od Petrčkovega čela.

»Premočno ga poljublja,« mu je rekla Marija in narahlo odrinila njegovo glavo, »prebudili ga boste. Pustite me, da ga položim nazaj, saj je spet zaspal in sanja svoje rajske sanje.«

Otrok se je dal položiti na ležišče. Ko se je pa iztegnil po krznu, ki je bilo sedlo z njim prevlečeno, je vprašal, če je na Sivki. Potem je odprl svoje velike sinje oči in jih uprl za minuto v večjeje. Zdela se je, da je čisto buden ali pa, da mu je prišla na mar misel, ki se mu je bila vtihotapila čez dan v glavico in je šele tik pred spancem dobivala jasne obrise. »Očka,« je rekel, »če mi hočeš dati drugo mamicco, hočem, da mi daš Maričko!« In ne da bi čakal odgovora, je zaprl oči in zaspal.